

Խառը թվերի հանումը(մաս 1)

Խառը թվերը հանելու համար

- պետք է համեմատել նվազելիի և հանելիի կոտորակային մասերը
- եթե նվազելիի կոտորակային մասը մեծ է հանելիի կոտորակային մասից, ապա պետք է առանձին-առանձին կատարել ամբողջ մասերի և կոտորակային մասերի հանում և իրար գումարել ստացված արդյունքները:

Օրինակ`

$$2\frac{3}{6} - 1\frac{2}{6}$$

$$\text{Համեմատենք } \frac{3}{6} > \frac{2}{6}$$

Ուրեմն`

$$2\frac{3}{6} - 1\frac{2}{6} = (2 - 1) + \left(\frac{3}{6} - \frac{2}{6}\right) = 1 + \frac{1}{6} = 1\frac{1}{6}$$

- եթե նվազելիի կոտորակային մասը փոքր է հանելիի կոտորակային մասից, ապա նվազելիի կոտորակային մասին պետք է ավելացնել 1` այն հանելով նրա ամբողջ մասից ու կիրառել նախորդ կանոնը:

Օրինակ՝

$$3\frac{1}{6} - 1\frac{5}{6}$$

Համեմատենք $\frac{1}{6} < \frac{5}{6}$

$$\text{Ուրեմն՝ } 3\frac{1}{6} - 1\frac{5}{6} = 2 + 1\frac{1}{6} - 1\frac{5}{6} = 2 + \frac{7}{6} - 1\frac{5}{6} =$$

$$= (2-1) + \left(\frac{7}{6} - \frac{5}{6}\right) = 1 + \frac{2}{6} = 1 + \frac{1}{3} = 1\frac{1}{3}$$

Առաջադրանքներ

- Կատարեք խառը թվերի հանում:

$$16\frac{7}{9} - 4\frac{1}{9} = (16 - 4) + \left(\frac{7}{9} - \frac{1}{9}\right) = 12 + \frac{6}{9} = 12\frac{6}{9} = 12\frac{3}{2}$$

$$12\frac{5}{8} - 1\frac{5}{16} = (12 - 1) + \left(\frac{5}{8} - \frac{5}{16}\right) = 11 + \frac{5}{16} = 11\frac{5}{16}$$

$$11\frac{3}{8} - 1\frac{1}{4} = (11 - 1) + \left(\frac{3}{8} - \frac{1}{4}\right) = 10 + \frac{1}{8} = 10\frac{1}{8}$$

$$10\frac{3}{7} - 9\frac{4}{5} = 1\frac{3}{5} - \frac{4}{5} = \frac{10}{7} - \frac{4}{5} = \frac{50 - 28}{35} = \frac{22}{35}$$

$$17\frac{7}{25} - 6\frac{3}{100} = (17 - 6) - \left(\frac{7}{25} - \frac{3}{100}\right) = 11 + \frac{25}{100} = 11\frac{1}{4}$$

$$18\frac{2}{13} - 15\frac{4}{5} = 1\frac{2}{13} - \frac{4}{5} = \frac{15}{13} - \frac{4}{5} = 2 + \frac{23}{65} = 2\frac{23}{65}$$

$$90 \frac{8}{25} - 15 \frac{2}{5} = 74,1 \frac{8}{25} - \frac{2}{5} = \frac{33}{25} - \frac{2}{5} = 74 + \frac{23}{25} = 74 \frac{23}{25}$$

$$2 \frac{3}{18} - 1 \frac{5}{9} = 0,1 \frac{3}{18} - \frac{5}{9} = \frac{21}{18} - \frac{5}{9} = \frac{11}{18}$$

$$25 \frac{5}{6} - 18 \frac{7}{4} = 6,1 \frac{5}{6} - \frac{7}{4} = \frac{11}{6} - \frac{7}{4} = \frac{22 - 21}{12} = \frac{1}{12}$$

- Աստղանիշի փոխարեն ի՞նչ թիվ գրելու դեպքում կստացվի հավասարություն:

$$* + 3 \frac{3}{5} = 6 \frac{5}{7}$$

$$* = 6 \frac{5}{7} - 3 \frac{3}{5} = (6 - 3) + \left(\frac{5}{7} - \frac{3}{5} \right) = 3 + \frac{4}{26} = 3 \frac{4}{26}$$

$$* + 18 \frac{1}{12} = 90 \frac{3}{5}$$

$$* = 90 \frac{3}{5} - 18 \frac{1}{12} = (90 - 18) - \left(\frac{3}{5} - \frac{1}{12} \right) = 82 + \frac{21}{60} = 82 \frac{21}{60}$$

$$* + 10 \frac{2}{9} = 19 \frac{4}{5}$$

$$* = 19 \frac{4}{5} - 10 \frac{2}{9} = (19 - 10) + \left(\frac{4}{5} - \frac{2}{9} \right) = 9 + \frac{26}{45} = 9 \frac{26}{45}$$